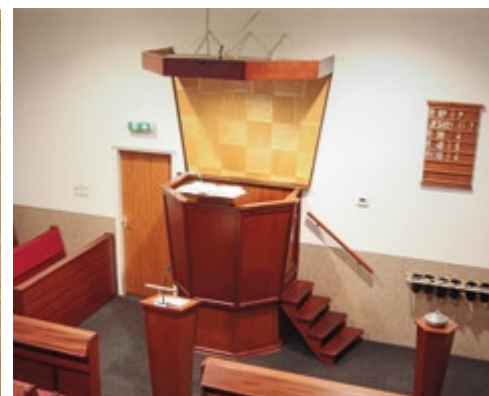

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Wierden

24/06/2021

jaargang 99

nr **39**

Op 26 april 1991 wordt de gemeente van Wierden opgeschrikt door het plotselinge overlijden van ouderling H.H. Kleinjan. Op weg naar huis is hij met zijn brommer tegen een trein gebotst. Vanaf 1967 heeft hij de afdeling/gemeente in het ambt gediend, eerst twee jaar als diaken, daarna als ouderling. Als hij in de kerkbode van Rijssen wordt herdacht, wordt er over hem opgemerkt: 'Hij mocht ingaan in de rust die er overblijft

voor het volk van God. Door genade mocht hij versierd zijn met een tedere, ootmoedige geest'. En in het herdenkingsboek 'Mijn Woord bewaard' schrijft R. van Kralingen: 'Hij was een samenbindend persoon in de kleine gemeente. De eenvoudige boer sprak altijd vanuit de diepte en nooit vanuit de hoogte. Vaak zei hij: In de hoogste klas begonnen, in de laagste klas van de kleuterschool terechtgekomen'.

Een biddende Manasse

De geschiedenis van Manasse is niet onbekend. Het is de geschiedenis van een goddeloze koning die tot God bekeerd werd. ‘Het briesend paard moest eind’lijk sneven’.

‘En als Hij hem benauwde, bad hij het aangezicht des HEEREN zijns Gods ernstiglijk aan, en vernederde zich zeer voor het aangezicht van den God zijner vaders.

2 Kronieken 33:12

Wat een wonder als dat vandaag nog eens gebeuren mocht. Het wonder dat een zondaar tot bekering komt door onbevattelijke genade en eeuwige ontferming.

Dat kan nog: hoe jong of hoe oud u ook bent! U zult misschien denken: u kunt ons toch niet vergelijken met die bruto van een Manasse? Nee, het is een voorrecht, als God ons spaart voor een openbaring van onze diepe val, zoals in het leven van deze goddeloze koning. Maar in uw hart leeft hetzelfde als in het hart van Manasse. Alles verdorven!

Wat ging Manasse zich te buiten. Hij bouwde altaren voor de Baäls. Gaf op vogelgeschrei acht. Hij stelde waarzeggers en duivelskunstenaars aan. Gods heiligdom werd ontheiligd door een vreselijk beeld van een afgod. Nog meer? Kan het nog erger? Wel, hij liet ook zijn eigen zonen door het vuur gaan in het dal van de zoon van Hinnom. En het allerergste is wel dat hij dit alles welbewust doet om in al dit kwaad God tot toorn te verwekken.

Zo gaat Manasse in zijn goddeloze blindheid door. Net als u en ik blind voor alle dingen. Hij snelt voort op de brede weg en draagt brandstof aan voor zijn eigen ondergang. Hij miskent op gruwelijke wijze de God van zijn voorgeslacht. Een vijand van God en Zijn Kerk!

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

En weet u, de HEERE sprak wel tot Manasse en tot zijn volk, maar zij merkten daar niet op (vers 10). Daar wordt ons leven ook al mee getekend. Manasse ging door. Er was geen stem of opmerking. En toch spreekt de Heere nog tot ons door middel van het Woord. Hij wandelt ons nog na met Zijn goedertierenheden, die roemen tegen een welverdiend oordeel. Dat is Gods antwoord op de zware zonden van deze bruto.

Manasse heeft God losgelaten, maar God heeft Manasse niet losgelaten. Hoe God heeft gesproken, wordt hier niet gezegd, maar dat hoeft ook niet. De Heere heeft zoveel manieren om te spreken en te waarschuwen. Hij doet dat door het Woord, maar ook door de daad. Misschien door een sterfbed, door een ziekte, door een ongeluk. En wat is het antwoord? Hoe vreselijk als het antwoord is, zoals van Manasse en zijn volk: ‘Maar zij merkten daar niet op’. En zo gaat de mens door.

Verslagen en verbroken

Maar dan komt er oorlog tussen Assyrië en Egypte, de twee grootmachten van die tijd. Manasse kiest de zijde van Egypte. Maar Egypte verliest en dan moet Manasse vluchten. Dan tracht hij zijn leven te redden door zich te verschuilen in de doornen. Maar tevergeefs. Want hij wordt gevonden en gevangen-genomen, maar toch niet gedood. God waakt over zijn leven. Hij wordt wel weggevoerd naar Babel en geworpen in een donkere gevangenis. Gebonden met twee koperen ketenen. God zet hem in de ijzers der beproeving. Manasse wordt geleid in de diepte van de vernedering. O, er is wat voor nodig om een verharde zondaar te doen bukken en buigen. Maar het briesend paard moet eind’lijk sneven dan!

Want we lezen dat Manasse dan tot de Heere gaat roepen vanuit de benauwdheid. Bekeert dan de gevangenis mensen? Is de bekering afhankelijk van ellende en ramspoed? O nee, bekeren is een bovennatuurlijk drie-enig Godswerk. Het is een soevereine Godsdaad en het wordt waar in de weg van vrijkoping door het bloed van Christus en door de toepassende arbeid van Gods Geest. Maar de Heere wil wel eens zulke middelen als gevangenschappen en ellende gebruiken om de mens tot Hem te laten roepen. Dat lezen we hier van Manasse. Vanuit de nood gaat hij tot de Heere roepen. Wat voor benauwdheid is dat geweest? Wel, toen de Geest Manasse kwam te overtuigen van zonde en ongerechtigheid, ontwaakte zijn geweten. Toen werd

In dit nummer

4 Rusten en loslaten

7 Meeleven gevraagd met Nigeria

20 Gebedsgenezing

- 2** Een biddende Manasse
- 3** De zaligsprekingen [25]
- 5** Goed begrepen
- 6** Mededeling Curatorium van de Theologische School
- 8** Commentaar: Hybride kerkdiensten
- 9** Leesoefening in "Hoe zal ik tot God gaan?" [2]
- 10** Boekennieuws
- 11** Bijbelstudie 1 Petrus [25]
- 12** Kerknieuws
- 12** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

De zaligspreekingen [25]

De geestelijke honger zal gestild worden

'Want zij zullen verzadigd worden'

Mattheüs 5:6

Thomas Watson

Nu ga ik verder met het tweede deel van de tekst: een belofte die met het eerste deel verbonden is. 'Zij zullen verzadigd worden.' Een christen die tegen de zonde strijdt, is niet als een die 'in de lucht slaat' (1 Kor. 9:26). Zijn hongeren naar de gerechtigheid is niet als bij iemand die alleen maar lucht inhaalt: 'Zalig zijn die hongeren, want zij zullen verzadigd worden.' Zij die naar de gerechtigheid hongeren, zullen verzadigd worden. God gebiedt ons nooit dat wij Hem tevergeefs zullen zoeken (Jes. 45:19). Hier is een honingraat waaruit de druppels vallen in de mond van de hongerigen: 'Zij zullen verzadigd worden'. Lukas 1:53: 'Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld.'

God wil niet dat wij ons verlangen kwijtraken. Hier is de uitnemendheid van de gerechtigheid, bóven alle dingen. Iemand kan hongeren naar de wereld, maar zal niet verzadigd worden. De wereld gaat voorbij, maar verzadigt niet. Werp drie werelden in het hart, dan is het hart toch niet vol. Maar de gerechtigheid is iets wat verzadigt, ja, zij verzadigt zo dat zij voldoening schenkt. Iemand kan verzadigd zijn en toch geen voldoening hebben. Een zondaar kan zich vol eten aan de zonde, maar toch geen voldoening hebben. Een zondaar kan zich vol eten aan de zonde, maar dan is hij vol treurigheid. Het staat ver af van het voldaan-zijn. Spreuken 14:14a: 'Die afkerig van hart is, zal van zijn wegen verzadigd worden'. Zijn buik zal vol zonde zijn. Hij zal genoeg hebben, maar hij is niet zo verzadigd dat hij er voldoening in vindt. Dat is het verzadigd-zijn van de verdoemden in de hel. Zij zullen vol zijn van de toorn des Heeren.

Maar wie hongert naar de gerechtigheid zal zó verzadigd worden dat hij voldaan is. Jeremia 31:14b: 'En Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden, spreekt de HEERE'. Psalm 63:6a: 'Mijn ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd worden'. Jozef heeft eerst de mond van de zakken opgedaan; daarna heeft hij ze met koren gevuld en het geld erin gedaan (Gen. 42:25). Zo opent ook God eerst de mond van de ziel met een begeerte, daarna vervult Hij haar met het goede (Ps. 81:11).

Opdat dit duidelijk zal worden, moeten we over drie dingen nadenken:

1. God kan de hongerige ziel vervullen.
2. Waarom God de hongerige ziel vervult.
3. Hoe God de hongerige ziel vervult.

God kan de hongerige ziel vervullen – waarom en hoe Hij dit doet

God kan de hongerige ziel vervullen. Hij wordt een Fontein genoemd. Psalm 36:10a: 'Want bij U is de fontein des levens'. Als een waterput leeg is, kan die ons niet verzadigen. Schepselen zijn vaak 'gebroken bakken' (Jer. 2:13). Maar een fontein 'vervult'. God is een Fontein. Wij brengen de vaten van onze begeerten naar deze Fontein. Hij kan ze vullen. De volheid in God is een oneindige volheid.

(wordt vervolgd)

hij een gruwelmens voor God. Heel zijn leven getuigde tegen hem. Dan wordt het benauwd! Te moeten sterven en niet te kunnen sterven. O, wat zijn die toeleidende en plaatsmakende wegen voor Manasse zwaar geweest. Weet u wat hij moet leren? Dat de Heere God is.

Het loopt van alle kanten vast in het leven van Manasse. En dan gaat hij door de knieën en steekt hij zijn geboeide handen omhoog: verslagen van geest en verbroken van hart!

Vernederd en verootmoedigd

Dan lezen we dat de Heere Zich van hem liet verbidden. Dat is de Heere niet verplicht, het is louter genade. En genade is vrucht van de zoen- en kruisverdiensten van Christus. Manasse bidt.

Is het geen eeuwig wonder dat deze man gaat bidden? Dat zou u toch nooit van hem gedacht hebben? Hier gaat een mens die zijn leven verzondigd heeft, bidden. Hij zoekt het aangezicht van de God van zijn vader Hizkia. Deze goddeloze koning komt tot waarachtige bekeringe!

Dan lezen we dat de Heere Zich van hem liet verbidden. Dat is de Heere niet verplicht, het is louter genade. En genade is vrucht van de zoen- en kruisverdiensten van Christus.

En weet u wat een van de grootste weldaden was in het leven van Manasse? Dat hij na zijn bekering nederig en ootmoedig bleef. Hij bleef een groot zondaar in zichzelf. Velen groeien daar bovenuit. Ze worden de bekeerde man of vrouw. En ze stellen hun bevinding boven Gods Woord. Ze maken van hun rechtvaardigmaking de grond. Het tegendeel zien we bij Manasse. Hij kon nergens meer bovenuit komen: hij had altijd gezondigd tegen een goeddoend God. Dat is het wat Gode aangenaam is. Zondaar te worden wanneer Hij ons te sterk wordt. Zondaar te zijn in de praktijk van het leven. Zondaar te blijven tot de dag van onze dood.

Manasse is er niet meer bovenuit gekomen. Zo ontsliep hij met zijn vaderen en zij begroeven hem in zijn huis. Het was een koningsbegravenis. Hoe kon dat? Wel, omdat het waar geworden is, ook in zijn leven: 'Gij, Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed!'

Uit: "De zaligspreekingen", Thomas Watson (uitg. Den Hertog).

Rusten en loslaten

W.J. de Potter,
Amersfoort

Zomervakantie is rusten. Rusten begint met loslaten van datgene waar we zo druk mee kunnen zijn. Loslaten wat ons een heel jaar heeft bezighouden.

Regelmatig hoor je dat er in de eerste vakantieweek een soort losmakingsproces plaatsvindt. Loslaten om afstand te nemen. Loslaten om het een aantal weken later weer op te pakken.

Velen hebben de afgelopen tijd al gedwongen losgelaten. Gedwongen omdat het bedrijf door de coronamaatregelen geheel of gedeeltelijk dicht moest. Dat zijn mensen die niet op vakantie zitten te wachten. Die willen weer aan het werk, om hun eigen brood te verdienen, nuttig te kunnen zijn, contact met mensen te hebben. Dan is het een zegen om te kunnen en te mogen werken. Als je een werkloze buurman hebt, zet die je eigen vakantie in een ander perspectief.

Anderen hebben in coronatijd hun werk wel kunnen doen, maar zo heel anders. Zoals werkers in de zorg die onder hoge druk moesten werken vanwege de toestroom van coronapatiënten.

Of onderwijsgeevenden die hun leerlingen een periode niet of maar gedeeltelijk op school konden ontvangen en moesten lesgeven via een beeldscherm. De achterliggende tijd was er minder gelegenheid voor die extra aandacht voor de mens achter de patiënt, voor een gesprek met je leerlingen over de meest wezenlijke dingen in het leven. Dan kijk je in de vakantie terug op wat je allemaal hebt gedaan, maar ook naar wat je zo graag had willen doen.

Structuur van het schoolleven

Ook voor onze jongeren komt de vakantietijd eraan. Velen van hen hebben de structuur van het schoolleven gemist. Leraren hebben door corona hun leerlingen onvoldoende kunnen spreken, ze in deze onzekere tijd te weinig kunnen wijzen op het eeuwig blijvende en vaste Woord van God. Ambtsdragers die catechisatie geven, zullen ook het gevoel hebben dat ze onvoldoende contact hadden met jongeren. Zijn jongeren ons in deze coronatijd ontglipt? Hadden we niet graag hun hart willen ombuigen, zodat er een verlangen ontstaat naar een leven met de Heere?

We willen graag invloed en grip hebben op het leven van onze leerlingen en kinderen, maar ook op ons eigen leven. Maar is dat willen beheersen niet juist een teken dat we zelf op de troon zitten en buiten God denken? Hij is toch almachtig en wij slechts een middel in Zijn hand? Wij moe-

Een mens kan zo onrustig zijn, ook in vakantietijd.

ten het loslaten om het in de hand van de Heere over te geven. Dan hoeven we het niet allemaal zelf te kunnen. Dat geeft ontspanning, ook straks in het nieuwe schooljaar.

We mogen en moeten oefenen in loslaten, zodat Hij groter wordt en ik kleiner. Dat is oefenen in controleverlies en de regie overgeven aan God, Die regeert en Zijn werk op Zijn tijd en wijze zal voltooien. Dan gaat het uiteindelijk ook niet om ons of ons werk, maar dan gaat het om Gods werk dat door onze handen mag gaan. Slechts onnutte dienstknechten, die gebruikt worden door de Heere. Loslaten geeft dan geen gemakzucht of luiheid. Integendeel, loslaten is ijverig zijn: bidden, smeken of de Heere wil doen wat wij niet kunnen doen. Om het dan bij Hem neer, te leggen: 'Ik kan het niet, Heere, wilt U me helpen?' Loslaten om het aan de Heere over te geven.

Grip houden

Loslaten kunnen we als mensen niet zo goed. Van nature willen we vastpakken, grip houden, controle uitoefenen. Door al het vasthouden worden we ook zelf vast gehouden. We zijn niet graag afhankelijk. De Bijbel leert ons echter om los te laten; niet alleen voor een vakantie, maar tijdens ons hele leven. Loslaten, om het aan God over te laten: 'Heere, leer mij de weg die U gaan wilt'.

We zijn niet graag afhankelijk. De Bijbel leert ons echter om los te laten; niet alleen voor een vakantie, maar tijdens ons hele leven. Loslaten, om het aan God over te laten: 'Heere leer mij de weg die U gaan wilt'.

Vakantie is een periode waarin je je werk kan loslaten, om rust te nemen. Maar een mens kan zo onrustig zijn, ook in vakantietijd. De Heere kan momenten geven dat je jezelf kunt loslaten. Jezelf loslaten om te vallen in Gods handen. Zoals Philpot het ooit verwoordde: 'Laat mij vallen in Gods handen en niet in de handen der mensen. Gods handen zijn de enige handen, waar, in men veilig vallen kan. Hij die in deze handen valt, zal er nooit meer uitvallen, want daaronder zijn eeuwige armen en deze laten niet los, zij bezwijken nimmer'.

Wat is het verbond?

Begrippen uit het geloofsleven uitgelegd

Als het gaat over de christelijke leer, wordt er vaak gesproken over het verbond. Dat is ook een belangrijke zaak. In het catechisatieboekje van Hellenbroek kun je lezen over het verbond der werken en over het genadeverbond.

Wat is eigenlijk een verbond? Het is een gewichtige afspraak tussen twee partijen. Zo kan er aan het einde van een oorlog een verbond gesloten worden. Dan worden bepaalde dingen overeengekomen en afgesproken. Wanneer een man en een vrouw in het huwelijk treden, sluiten zij in feite ook een verbond: het huwelijksverbond. Ze beloven elkaar op plechtige wijze liefde en trouw. Met Noach werd door de Heere een bijzonder verbond gesloten: de aarde zal niet meer door water vergaan. Dat wordt beschreven in Genesis 9:11. Daarbij gaf de HEERE als teken van dit verbond de regenboog. Maar er zijn ook verbondssluitingen die te maken hebben met de eeuwigheid. Zo heeft God al vóór de val met Adam een verbond gesloten. Hij heeft een gewichtige afspraak gemaakt, dat 'het verbond der werken' wordt genoemd. In dat verbond eist God gehoorzaamheid aan de wet. En als die gehoorzaamheid er is, is daar ook het eeuwige leven. Dus door werken en verdienen het eeuwige leven ontvangen. Maar als de mens niet gehoorzaam is, betekent dat de eeuwige dood. Welnu, we weten wat er gebeurd is. De mens was ongehoorzaam en heeft God de rug en de nek toegekeerd. Het verbond der werken is door de mens verbroken.

Verbond der genade

Wat een wonder dat de Heere toch nog wilde omzien naar de zondige mens. Hij heeft in de plaats van het verbond der werken willen oprichten het verbond der genade. Al in de stilte der eeuwigheid heeft God gedacht aan Zijn genade en in de tijd heeft Hij dit verbond der genade bekendgemaakt. Dit verbond kwam God overeen met Christus, Die daarbij niet alle mensen vertegenwoordigt (zoals Adam deed in het verbond der werken), maar al Zijn kinderen, door de Vader aan Hem gegeven. Hellenbroek geeft een mooie beschrijving van het verbond der genade: 'Het genadeverbond is die weg waarlangs God door Christus het eigendom wordt van de zondaar en de zondaar het eigendom wordt van God'. Dat betekent de eeuwige zaligheid.

Bediening en wezen

Door het Woord en dus ook door de prediking wordt ons dit verbond en alles wat daarmee te maken heeft, bekendgemaakt. Wij noemen dat 'de bediening van het genadeverbond'. Het is een groot voorrecht, als we onder deze bediening mogen leven. Maar het is niet genoeg. Het is noodzakelijk door Gods lieve Geest ingeleid te worden in het wezen van het verbond. Dat gebeurt door wedergeboorte en waarachtige bekering. Op die wijze wordt een mens werkelijk in het genadeverbond opgenomen. Wat een wonder dat God met dat verbondswerk doorgaat, totdat de laatste zal zijn toegebracht. Hij zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken. God is getrouw!

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

In de rubriek Goed Begrepen leggen ds. J. Schipper en ds. W. Visscher wekelijks een geloofsbegrip uit. De rubriek is bedoeld voor jongvolwassenen, in de leeftijd van ongeveer 20 tot 40 jaar.

Mededeling Curatorium van de Theologische School

Het curatorium van de Theologische School heeft op 14 en 16 juni vergaderd en met vrijmoedigheid besloten met ingang van maandag 21 juni 2021 voor de gemeenten beroepbaar te stellen:

Kandidaat J. Beens	Tra 12	8084 CX	't Harde
Kandidaat L. van der Kuijl	Waelneslaan 15	3341 VM	Hendrik-Ido-Ambacht
Kandidaat P.J. de Raaf	Gemshoorn 36	3068 HL	Rotterdam

De Heere mocht hen Zelf een arbeidsveld in Zijn gunst willen aanwijzen. Hij geve dat hun bediening daar tot eeuwige zegen gesteld mag worden, ook in het geheel van onze gemeenten. Dat hun hulp en hun verwachting dan ook mag zijn van de gezegende Koning van de Kerk, Die gezegd heeft: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld' (Matth. 28:20).

De studenten M. Boersma en M.G. van Middendorp zijn tot het vierde leerjaar bevorderd en de studenten A.E. Brijder, J.M. Evers en J.J. Hoogerbrug tot het derde leerjaar. Zij mogen nu naast hun studie in de gemeenten proponeren op de zondagen en één keer per maand in een weekdienst.

De studenten J. Janse, J.C. Kriekaart en R.T. Michielse gaan naar het tweede leerjaar. De Heere geve u allen licht en wijsheid, bijzonder wel de broeders die in de gemeenten mogen voorgaan.

Op D.V. dinsdag 24 augustus zal het nieuwe cursusjaar beginnen. Dan hopen ook de broeders W. de Jong en J. Kroon een begin met hun studie te maken.

De Heere gedenke ook onze rector met de docenten in hun verantwoordelijk werk en geve weer nieuwe krachten om na de zomer het onderwijs opnieuw ter hand te nemen.

We mogen opmerken dat de Heere ons nog zoveel geeft boven wat wij waardig zijn. Dan is er veel wat ons met zorg bezet, maar de Koning van de Kerk regeert en het welbehagen des Heeren zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan.

*Want goedertieren is de HEER;
Zijn goedheid eindigt nimmermeer;
Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht
Tot in het laatste nageslacht. (Psalm 100:4)*

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G.J.N. Moens, secretaris

v.l.n.r.: L. van der Kuijl, P.J. de Raaf en J. Beens.

Meeleven gevraagd met Nigeria

Er is betrokken gereageerd op de oproepen om de zusterkerk, the Nigeria Reformed Church, in de gebeden te gedenken.

'Deze dingen heb ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, ik heb de wereld overwonnen.'

Johannes 16:33

Na de bloedige zondag, eind mei, waarop meerdere Izi-dorpen, waar ook NRC-gemeenten zijn, brutaal werden aangevallen door Fulani-overvallers, is er veel gebeurd. Vanuit ZGG is er direct contact geweest met de broeders van de zusterkerk. Op afstand hebben we met hen meegeleefd. Veel was in het begin nog onduidelijk. Nu weten we dat het dodental is opgelopen tot honderdzesendertig, waaronder ook vrouwen en kinderen. In het aangevallen gebied is in vijftwintig dorpen veel schade door verwoesting en verbranding. Honderden mensen zijn ernstig gewond. Jongeren en ouderen hebben geliefden, huis en bezit verloren. De rouw en verslagenheid in het gebied is groot. Velen behoren tot de NRC-gemeenten of zijn door familie-relaties met kerkleden verbonden.

Gebed blijft nodig

Hoewel de dreiging niet voorbij is en er nog bijna dagelijks gevaarlijke situaties zijn, is het verder in het Izi-gebied relatief rustig gebleven. Het gebed blijft nodig: 'Geef aan het wild gedierte de ziel Uwer tortelduif niet over; vergeet den hoop Uwer ellendigen niet in eeuwigheid' (Ps. 74:19).

Als Gereformeerde Gemeenten hebben we ook meegeleefd vanuit de kerkelijke correspondentieband die er is met de NRC. Dit is gedaan op de officiële manier van de kerkelijke correspondentie, maar ook door middel van persoonlijke contacten. Het zendingsbureau heeft zich daarvoor ingezet en vanuit het bureau van Bijzondere Noden is de financiële ondersteuning op gang gebracht. We denken ook aan onze zendingswerkers die in Nigeria, Izi en Igede hebben gewerkt. Zij kennen de mensen, de dorpen en de omstandigheden van dichtbij. Daarom voelen zij sterk de zorg en de pijn en proberen zij door middel van de contacten die zij tijdens hun uitzending en verblijf op het zendingsveld hebben opgebouwd mee te leven.

Kracht van het gebed

In het laatste pencontact dat wij vanuit onze deputaatschappen hadden met ds. J.A. Ebeke, voorzitter van de laatste Generale Synode van de NRC, sprak deze zijn erkentelijkheid uit voor het medeleven, het gebed en de materiële ondersteuning. 'Wij voelen de kracht van het gebed van de gemeenten in Nederland'. Gods hulp wordt ervaren in dit grote trauma. Dagelijks gaan predikanten, ouderlingen en diakenen naar de mensen in het

Het deputaatschap voor de Zending en het deputaatschap Buitenlandse Kerken

Kerkgebouw Nigeria Reformed Church, Iseke

getroffen gebied om met hen te spreken, te bidden en het Woord te openen. De hulpverlening is op gang gekomen. Er is transport gehuurd om in de eerste levensbehoeften van mensen, die soms letterlijk niets meer over hebben, te voorzien. De ontredde bij velen is groot. Geve de Heere aanhoudend gebed om in deze nood mee te leven.

Bij al deze diepingrijpende dingen mag het Woord van God opengaan. Christus alleen is de Bron van ware vrede. De Zaligmaker zegt niet dat Zijn Kerk in de wereld geen verdrukking zal hebben. Hij belooft geen leven vrij van kruis, verdriet, verdrukking en vervolging. Hij wijst wel op Zichzelf! 'In Mij is vrede... door Mij is goede moed'.

Op de rots

Robert Murray M'Cheyne heeft eens gezegd: 'Iedere golf van vervolging om Christus' wil brengt ons hoger op de rots; iedere pijl van bitterheid op de gelovigen afgeschoten doet hen dieper schuilen in Jezus' wonden'. Dat vermag Gods genade! Dan kan Hij zelfs het kwade ten beste keren.

De bloedige zondag van 30 mei in Izi en de smartelijke gevolgen voor velen in de kerk en daarbuiten heeft ons ook als zusterkerk veel te zeggen. Hierop komen we in samenspraak met de zusterkerk nog terug.

Nigeria Reformed Church, Onuenyim Agbaja

Hybride kerkdiensten

In coronatijd ontstonden of breidden ze zich uit in nagenoeg alle kerkverbanden, ook in de rechterflank van de gereformeerde gezindte: kerkdiensten die gehouden worden in de kerk en die tegelijk online worden uitgezonden.

ds. W. Silfhout,
Capelle a/d IJssel

Als er weer gewoon kerkdiensten kunnen worden gehouden, moeten we het begrip 'hybride diensten' maar spoedig vergeten.

Er is al veel gesproken en geschreven over de vraag hoe het met die zogenaamde hybride diensten zal gaan als de coronacrisis voorbij is. Gaan de kerken weer terug naar de 'oude' situatie, waarbij de gemeente in het eigen kerkgebouw samenkomt onder het Woord en slechts degenen die om verschillende redenen niet naar de kerk kunnen gaan thuis meeluisteren, hetzij via de kerkteléfono of internet? Uit een niet-representatief, maar toch wel richtinggevend onderzoek van communicatieadviesbureau ISI Media gaf (volgens het RD van 10 juni) een groot deel (92%) van de ondervraagden – vooral predikanten, ouderlingen en diakenen – aan hybride kerkdiensten te willen blijven aanbieden als de coronacrisis voorbij is. De online-dienst wordt door de ondervraagden gezien als een blijvertje. Hybride diensten worden 'gewoon'.

Hybride

We kennen al hybride auto's. Dat zijn auto's die zowel een benzinemotor als een elektrisch aangedreven motor hebben. In het staatsrecht wordt het begrip hybride wel gebruikt om aan te geven dat twee

verschillende regimes van toepassing zijn, bijvoorbeeld Nederlands en Europees recht. Ook spreken we van hybride planten of dieren. Als voorbeeld: een muilezel is een hybride van een paard en een ezel. Een mengvorm van twee min of meer gelijkwaardige soorten dus.

Gaan we dit begrip ook gebruiken voor kerkdiensten die zowel fysiek als online kunnen worden bijgewoond? Miskennen we daarmee niet de unieke en diepe betekenis van de kerkdienst en maken we daardoor dingen die niet gelijkwaardig zijn aan elkaar gelijk?

Een kerkdienst houden is niet vanzelfsprekend. Het is niet maar een bijeenkomst bezoeken waar het gaat over de Bijbel en die in het teken staat van de godsdienst. Een kerkdienst bijwonen kan nooit gelijkwaardig zijn aan het thuis meeluisteren of meekijken.

Iemand vergeleek eens een kerk zonder kerkdiensten met een huwelijk zonder dat de echtelieden bij elkaar wonen of met een vereniging zonder bijeenkomsten.

Samenkomst en eredienst

De zondagse samenkomst, de eredienst, vormt het h art van het gemeente-zijn. Die

twee woorden maken al helemaal duidelijk waar het om gaat: samenkomst en eredienst. De gemeente als het lichaam van Christus komt samen om te bidden, om te horen wat God door Zijn Woord tot ons te zeggen heeft. Om te horen van zonde en genade, van wat nodig is om welgetroost te leven en eenmaal zalig te kunnen sterven. Ook om onderwijs te ontvangen over hoe de Heere wil dat wij zullen leven, niet alleen als gemeente, maar ook als lid van de samenleving.

In de samenkomst gaat het om de grote vragen van het leven. Daar wordt ons leven tegen het licht gehouden in het aangezicht van de almachtige en alwetende God.

Gods wil

Daar waar het Woord van God wordt verkondigd in de prediking, wil de Heilige Geest werken in de harten van zondaren. Het is de werkplaats van de Heilige Geest. Kan de Heere dan geen zegen geven als we thuis de dienst online meemaken? Zeker wel. Maar het gaat niet in de eerste plaats om wat Hij kan, maar om wat Zijn wil is. Zijn geopenbaarde wil is dat de gemeente samenkomt onder het Woord. Laten we het maar samenvatten met de woorden van de Heidelbergse Catechismus: 'Dat ik, inzonderheid op de sabbat, dat is op de rustdag, tot de gemeente Gods naastiglijk kome, om Gods Woord te horen, de sacramenten te gebruiken, God de Heere openlijk aan te roepen en de armen christelijke handreiking te doen' (Zondag 38). We zouden eraan kunnen toevoegen: om te zingen tot Gods eer.

Gelukkig zien velen ernaar uit om weer 'gewoon' naar de kerk te kunnen gaan en als gemeente samen te komen onder de prediking van het Woord. Daarbij past geen hybride kerkdienst.

We mogen dankbaar zijn dat er middelen zijn om ook hen die niet naar de kerk kunnen gaan vanwege ziekte, ouderdom of omdat op kinderen moet worden gepast, de gelegenheid te geven om de kerkdienst mee te maken. Dit kan echter beslist geen gelijkwaardig alternatief zijn. Dat zich de online kerkdiensten in coronatijd sterk hebben uitgebreid, is met het oog op de beperkingen te begrijpen. Daarin mogen we de God van de middelen wel erkennen. Als de situatie het weer toelaat dat de kerkdiensten als vanouds kunnen worden gehouden, moeten we het verschijnsel hybride kerkdiensten maar spoedig vergeten en hopen dat er geen reden is om dit paard opnieuw van stal te halen. Want de eredienst is wezenlijk onvervangbaar.

De prijs van het pardon

J. van 't Hul,
Lieren

Hoe zal een mens tot God naderen? Met zijn zonden. Iets anders heeft hij niet. Dat is de korte boodschap van het boekje "Hoe zal ik tot God gaan?" van Horatius Bonar. Kunnen we ook niet met onze hoop tot God gaan? En met onze goede werken?

‘Het is goed dat de mens hoopt’, zegt de profeet, want de hoop is het anker der ziel. De zondaar kan hopen tot God te mogen gaan. Maar dan moet er, zegt Bonar, wel iets anders zijn dan ‘de hoop der mensen’, want ‘s mensen hoop bevat vaak niet veel meer dan eigen begeerten en inbeeldingen. Het is alleen maar een hoop voor de tijd, ‘een hoop der spinnenkoppen’. In een nacht komt die hoop op en in een nacht vergaat die weer. Daar kan de zondaar niet op bouwen. Nodig is een hoop die God schenkt, dat wordt ‘een betere hoop’ genoemd, een onsterfelijke hoop die niemand ons kan ontrukken. ‘Die hoop rust op Zijn Evangelie, want door het geloof worden mensen mensen van de hoop.’

Het sleutelwoord

En de goede werken dan, kan de zondaar dáármee tot God naderen? Goede werken zijn nodig, zegt Bonar, maar niet om daarmee de vergeving van de zonden af te kopen. ‘U moet aannemen wat Christus verworven heeft, tot de prijs van uw pardon’. Dat is het sleutelwoord, Christus. De werken van een Ander, van Hem, moeten de plaats innemen, ‘opdat de zondaar alles zou ontvangen wat door de werken van deze Ander verdiend was’.

In het naderen tot God is een Plaatsvervanger nodig. Bonar: ‘Het goede nieuws dat wij brengen, is niet dat wij geboden worden om iets te doen om God met ons te verzoenen. Maar wij vertellen wat de Zoon van God, in plaats van ons, gedaan heeft. Hij nam hier op aarde onze plaats in,

De hoop is het anker der ziel.

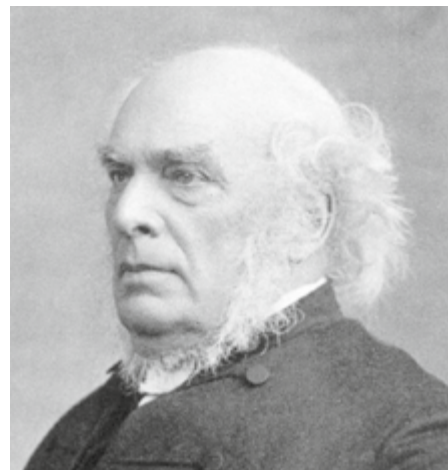
opdat wij Zijn plaats in de hemel zouden innemen. (...) Alles wat wij zijn, hebben gedaan en zijn geweest, wordt weggenomen bij het zien van wat Hij is, gedaan heeft en geweest is’.

Alleen in dit offer kan de zondaar tot God gaan, schrijft Bonar. ‘Wij hebben een Borg nodig en God heeft Hem ons gegeven, Die geheel volmaakt en Goddelijk is’. Dit is de enige weg waarin de schuldige zondaar tot God kan gaan. Het is Gods enige weg om de zondaar zalig te maken, in de Plaatsvervanger, in de Plaatsbekleder. Hij is als het aanbreken van een nieuwe dag.

Bonar: Wie tot God wil gaan, moet bij Hém beginnen. ‘Met Hem moet ik onderhandelen, om vergeving en verlossing te verkrijgen. En door Hem worden wij bevrijd uit de handen van onze vijanden, om zo zonder vrees God te dienen, in heiligheid en gerechtigheid, al de dagen van ons leven.’

De eeuwigheid komt

De schuldige zondaar heeft zich voor te bereiden voor de eeuwigheid, stelt Bonar.

Horatius Bonar

En hij krijgt daar ‘een lange tijd’ voor. Een leven lang krijgt hij gelegenheid om tot God te gaan. ‘Geen mens zal kunnen zeggen dat hij zonder waarschuwing verloren gaat, of dat God hem zal overrompelen. God roept ons iedere dag toe, en wijst ons van de rotsen af naar de veilige haven in Jezus Christus, onze Heere, de enige haven waar geen stormwind kan komen. (...) Hij geeft ons een heel leven om Hem te zoeken. Hij geeft ons ‘een lange tijd’. Wij stellen het maar uit en dralen en talmen. Jaar in jaar uit gaan wij zo voort, en nog zijn wij niet dicht bij God gekomen. Maar ons uitstel verandert ‘de lange tijd’ niet’. Bonar put zich in vele bewoordingen uit om de zondaar aan te zeggen dat hij de tijd moet uitkopen om tot God te gaan, om bijtijds vergeving te zoeken. En daarvoor is het nú de tijd. ‘Wanneer wordt het eeuwig leven verkregen? Nu is het de tijd! Wanneer wordt de hemel ingenomen? Nu is het de tijd! Wanneer wordt de onsterfelijke ziel verlost, een kroon ontvangen en een koninkrijk in bezit genomen? Nu is het de tijd!’

‘Wij hebben een Borg nodig en God heeft Hem ons gegeven, Die geheel volmaakt en Goddelijk is’

Aan de tijd om tot God te gaan, komt eens een einde. ‘Dit alles moest ons aansporen om met meer ernst over deze zaken te spreken, want wij weten niet hoe snel ‘de lange tijd’ voorbij is. Aan de tijd komt een einde, het leven gaat voorbij en de Rechter komt. ‘De lange tijd’ zal dan wegsmelten als ‘een kleine tijd’ en de eeuwigdurende eeuwen zullen aanbreken. Schik u dan om uw God te ontmoeten.’

(wordt vervolgd)

Boekennieuws

Jong geleerd, Hellenbroek voor oud-catechisanten

"Jong geleerd, Hellenbroek voor oud-catechisanten", ds. A. Moerkerken; uitg. Den Hertog; 475 blz.; € 34,50.

Van de hand van ds. A. Moerkerken verscheen opnieuw een boek over de leer van de Kerk. Na verklaringen over de drie gereformeerde belijdenisgeschriften ligt er nu een gedegen uitleg over het bekende catechisatieboekje van Hellenbroek voor ons. In het Woord vooraf neemt de schrijver ons in gedachten mee naar zijn jeugdijaren in de gemeente van Rotterdam-Zuid. Met een paar zinnen weet hij treffend de sfeer rondom en in het catechisatielokaal aan het Mijnsheerenplein te tekenen. Aan de lessen uit Hellenbroek bewaart hij bijzonder goede herinneringen. Zijn liefde voor het vragenboekje is altijd gebleven. In de gemeenten die ds. Moerkerken mocht dienen, merkte hij dat er volwassen gemeenteleden waren die nog weleens les uit Hellenbroek zouden willen krijgen. Om die reden heeft hun predikant op gemeenteavonden gedeeltes uit het boekje behandeld voor oud-catechisanten. Niet alle hoofdstukken kwamen daarbij aan de orde. Hij beperkte zich tot de onderwerpen uit Hellenbroek waar de Heidelbergse Catechismus wat minder diep op ingaat. De neerslag van deze avonden vinden we in deze goed verzorgde uitgave van Den Hertog. Bij ieder hoofdstuk is een selectie van de beantwoording van de toen gestelde vragen opgenomen. Achter in het boek staat de letterlijke tekst van Hellenbroek.

We bladeren door het lijvige boek van de oud-rector. De eerste hoofdstukken gaan over de Heilige Schrift, de predestinatie en de zonde. Leerzame dingen komen naar voren. Heel mooi is het hoofdstuk over het verbond der genade. Bij de vragen hoe de zondaar overgaat in dit verbond benoemt de auteur tere zaken. Rijk wordt er gesproken over de Persoon van de Middelaar in

Zijn Namen, ambten, naturen, staten en weldaden. Het gedeelte over de orde des heils bevat veel Schriftuurlijk-bevindelijk onderwijs. Bij de lessen over de sacramenten en de Heilige Doop komt ook de actualiteit aan de orde. Bijzonder indringend zijn de laatste hoofdstukken over het uiterste van de mens, de opstanding, het laatste oordeel en het eeuwige leven. Het boek heeft een levendige stijl. Doorlopend is de leraar met zijn 'toehoorders' in gesprek. Al lezend voelde ik me weer even zijn leerling, zoals jaren geleden op de PABO-catechisatie in Gouda en later aan de Boezemsingel.

We wensen dit boekwerk van onze geliefde leermeester in veel handen. Iedere oud-catechisant zou kennis van de inhoud moeten nemen. Het geeft houvast in een tijd waarin allerlei wind van leer ons tot dwaling wil voeren. In de voorbereiding voor de lessen aan de catechisanten kunnen we als ambtsdragers ook uitstekend in dit boek terecht.

Als u het boek bestelt via de kerkenraad van Capelle aan den IJssel-West komt de netto-opbrengst ten goede aan het deputaatschap voor Israël. Bestellingen kunnen worden geplaatst bij A.J. Bax, per e-mail (bax@kliksafe.nl) of telefonisch (010-4519137). De uitgave is ook te koop in de boekhandel. Bij aanschaf daar vervalt echter de opbrengst voor Israël.

ds. S. Maljaars, 's-Gravenpolder

Je hoed als signaal; De hoofdbedekking van de vrouw tijdens de eredienst

"Je hoed als signaal; De hoofdbedekking van de vrouw tijdens de eredienst", ds. H. Brons; uitg. Den Hertog; 77 blz.; € 9,90.

Waarom zou je als meisje of vrouw een hoofdbedekking dragen tijdens de kerkdienst? Misschien herkennen we de vraag. Het antwoord is dat het een voluit Bijbels gegeven is. En onze broeder, ds. H. Brons, heeft dat antwoord uitgewerkt in dit toegankelijk geschreven boekje, "Je hoed als signaal".

"De Bijbel geeft richting aan". Deze veelzeggende woorden vormen de titel van het eerste hoofdstuk. Daarna wordt aan de hand van 1 Korinthe 11 uitgelegd wat de Bijbel leert over de hoofdbedekking van de vrouw in de eredienst. Eerbiedig luisterend naar de Schrift wordt verteld wat de achtergrond is van deze 'inzetting van de Heere'. De schepping wordt als uitgangspunt genomen. De gegeven orde is dat de man het hoofd is van de vrouw en op zijn beurt onderworpen hoort te zijn aan Christus, het Hoofd. Waarbij de hoofdbedekking van de vrouw in de eredienst uiteindelijk vooral bedoeld is om te laten zien dat je daarmee het gezag van Koning Jezus erkent. Je plaatst je daarmee onder Zijn heerschappij en voegt je naar Zijn scheppingsorde. Je geeft er, met de woorden van de titel van het boekje, een signaal mee af. Waarbij onze broeder aan het einde van het boekje ook aangeeft welk gewicht er

aan hangt: 'Uitgangspunt is wat de Bijbel ons meegeeft. (...) In het laatste hoofdstuk van de Bijbel lezen we de waarschuwing om niets af te doen van de Bijbel. Dat geldt ook voor de inzetting die 1 Korinthe 11 ons geeft. (...) Een vrouw of meisje die in de samenkomst haar hoofd bedekt, eert daarmee God en Zijn gebod, dwars tegen alle opvattingen in van mensen om ons heen. Je hoofdbedekking is een signaal dat aangeeft bij Wie je wilt horen'.

Ik wil dit boekje bij iedereen aanbevelen, zeker bij hen die met vragen over dit onderwerp te maken hebben. Dat kunnen dus ook onze eigen vragen zijn. Laten we er ons voordeel mee doen.

ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn

Zegenbede en vredegroet

‘Groet elkander met een kus der liefde’.

1 Petrus 5:10-14

Ondanks het lijden dat de lezers van deze brief zwaar drukt, moeten zij hun oog gericht houden op ‘de God aller genade’ (vers 10).

ds. M. Karens,
Middelburg

Dat is een rijke Naam voor de Heere, Die Zijn hulp en genade zeker zal schenken in hun moeilijke omstandigheden. Hij heeft hen in Christus Jezus geroepen tot Zijn heerlijkheid. Ze zijn geroepen heiligen, niet alleen uitwendig door het Woord, maar ook inwendig door de kracht van de Geest. Tegenover de verwachte ‘eeuwige heerlijkheid’ staat nu nog ‘een weinig tijds’ (een korte tijd) van lijden. God Zelf zal voor hen zorgen. Hiervoor gebruikt Petrus vier werkwoorden (vers 10c): Volmaken, bevestigen, versterken en funderen. Ze staan in de wensvorm. Het is een zekere belofte voor Gods kinderen. En ook een bede van Gods kinderen. Petrus sluit af met een lofprijzing en een krachtig amen. Alles in deze brief moet dienen tot eer van God. Alles in deze brief zal waar en zeker zijn!

Vermanen en betuigen

De verzen 12, 13 en 14 zijn een naschrift. De apostel heeft deze rondzendbrief aan Silvanus (Silas) gedictieerd, en deze trouwe broeder en metgezel heeft geschreven. De brief is kort. Maar de inhoud is rijk. Het doel van Petrus is vermanen en betuigen (vers 12). Dat is: vertroosten en getuigen dat dit is de waarachtige leer van de genade Gods, die u gepredikt is en die gij door het geloof hebt aangenomen (kanttekening 19). ‘Belooft gij dat gij door Gods genade in de belijdenis van deze zaligmakende leer standvastig zult blijven en in haar zult leven en sterven?’ Wat was toen uw antwoord! Hoe staat het er nu mee in uw leven? Er volgt nog een groet van de gemeente in Babylon (vers 13). Dat is waarschijnlijk de gemeente in Rome, de wereldstad als cen-

trum van afgodendienst en zedeloosheid (zie kanttekening 20). Petrus verbleef hier op het einde van zijn leven met Johannes Markus, zijn geestelijke zoon en trouwe helper.

Kus der liefde

‘Groet elkander met een kus der liefde’ (vers 14). In de oude christelijke kerk bestond de gewoonte - op veel plaatsen in de wereld is dit nog het gebruik - dat de broeders elkaar groetten met een kus. In onze cultuur is dat een hartelijke handdruk, die de verbondenheid uitdrukt. Wat een gemis sinds maart 2020, geen handdruk meer! ‘Een kus der liefde’ noemt Paulus deze kus. De kanttekening voegt daarbij: dat is een kus van vrede en broederschap, met welke de gelovigen, naar het gebruik van die landen en tijden, elkaar plachten te groeten. Deze kus wordt ook heilig genoemd, omdat ze niet uit vleselijke maar geestelijke liefde en zonder geveinsdheid gegeven worden (Rom.16:16). ‘Vrede zij u allen die in Christus Jezus zijt. Amen’ (vers 14b). Een treffende zegenbede. Vrede door het bloed van het kruis. Vrede op grond van recht. Vrede in de Vredevorst Jezus Christus. De vrede van Pasen. Vrede hier en eeuwig. Amen! Is deze rondzendbrief aan pelgrims in de verstrooiing ook aan u geschreven?

(slot)

Vragen

- De apostel wenst de lezers vier zaken, die de Heere kan en wil doen. Noem ze en licht ze toe.
- Wat is een ‘kus der liefde’ tussen broeders? Paulus spreekt van een ‘heilige kus’ (Rom. 16:16). Waarom doen wij dit normaal gesproken niet?
- Belangrijke slotvraag: behoor ik persoonlijk tot ‘het adres’ van deze apostolische brief?

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepbaar:

Kandidaat J. Beens te 't Harde;
Kandidaat L. van der Kuijl te H-I-Ambacht;
Kandidaat P.J. de Raaf te Rotterdam.

Preekbevoegdheid:

Student A.E. Brijder te Werkendam;
Student J.M. Evers te Capelle aan den IJssel;
Student J.J. Hoogerbrug te Ammerstol.

Beroepen:

Te Lethbridge (Alberta, Canada),
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS).

Bedankt:

Voor Sheboygan (Wisconsin, VS),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor Grand Rapids-Beckwith Avenue
(Michigan, VS),
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum.

PASTORIEZORG

Ds. J. IJsselstein en zijn vrouw zijn opnieuw ziek geworden door besmetting met het Covid-19-virus. Mevrouw IJsselstein is enige dagen in het ziekenhuis opgenomen geweest.

Voor ds. IJsselstein was het verzorgen van de zondagse diensten in eigen en naburige gemeenten onder deze omstandigheden niet mogelijk. We merken hoe ingrijpend deze ziekte is en hoe veel aanslag deze doet op de krachten. Gods dienaren dragen de schat van het Evangelie om in aarden vaten. We bidden of de Heere hen beiden spoedig herstel wil geven en de verloren krachten wil hergeven.

Kerkenraad Kapelle-Biezeling

BEVESTIGING EN INTREDE DS. C. VAN RUITENBURG IN THOLEN

Op 13 juli vindt de bevestiging en de intrede plaats van ds. C. van Ruitenburg te Tholen. De bevestigingsdienst, waarin ds. M. Blok hoopt voor te gaan, begint om 14.30 uur. De intrededienst begint om 19.00 uur. Beide diensten zijn digitaal te volgen via kerkomroep.nl

De diensten ná 13 juli waarin andere predikanten zouden voorgaan, komen te vervallen.

Kerkenraad Tholen

OVERLIJDEN MEVROUW HEGEMAN-VAN WINGERDEN

'Op Zijn tijd, na een lang leven' (zo stond op

het rouwbericht) overleed op zaterdag 12 juni mevrouw G. Hegeman-van Wingerden in de gezegende leeftijd van 99 jaar. Ze was sinds 1981 weduwe van ds. Cornelis Hegeman (1914-1981). Trouw heeft ze haar man bijgestaan in de vele gemeenten die hij dienen mocht, zowel in Nederland als in Noord-Amerika en Canada. Veertig jaar heeft ze het weduwenkleed gedragen, maar de God aller genade heeft betoond dat Hij de weduwen in kommer staande houdt, ook in het grote verdriet van het overlijden van haar dochter Nella, in 2006. Op 23 juni vond de begrafenis plaats in Lynden. Ds. J. den Hoed leidde de begrafenis. We condoleren de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen met het verlies van moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder. Mocht de Heere de roepstem willen heiligen aan ons aller hart.

Redactie De Saambinder

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 298

Scriba van de gemeente in Veen is nu H.M. Duijster, Hazelegerstraat 6, 4264 VB Veen; tel. 0416-691032, scriba@gergemveen.nl

Berichten

STUDIECONFERENTIE OVER TRANSGENDERISME

Op 1 juli belegt het Bijbels Beraad M/V een studieconferentie over: 'Transgenderisme - Als mannen geen mannen en vrouwen geen vrouwen meer zijn'. De bijeenkomst is onder meer bedoeld voor voorgangers, ouderlingen, diakenen, pastorale werkers en jongerenwerkers om met elkaar na te denken hoe we transgenderisme moeten zien in Bijbels perspectief en hoe we hier in de kerkelijke gemeente mee kunnen omgaan. De bijeenkomst kan met inachtneming van de richtlijnen door 250 deelnemers worden bijgewoond. Prof. dr. A.A.M. Kinninging houdt een cultuur-historische inleiding. Er is een Bijbels-theologische doordenking door

ds. C. Sonneveld, een pastorale handreiking door ds. H.H. Klomp en een medische-ethische toespraak door E. van Hoek-Burgerhart (NPV). De deelnemers kunnen onderling en met de sprekers van gedachten wisselen. Het resultaat van de conferentie wordt in een handreiking gepubliceerd. Locatie: Eben-Haëzerkerk, Plantageweg 172, Alblasserdam. Tijd: welkom 9.30 uur, start 10.00 uur, afsluiting 17.00 uur. We vragen uw aanmelding op korte termijn per e-mail door te geven aan: conferentie@bijbelsberaadmv.nl met vermelding van naam en e-mailadres. U ontvangt een bevestiging van deelname en het definitieve programma. Meer informatie: www.bijbelsberaadmv.nl

KOERS-VAKANTIES

In het jaar dat achter ons ligt, hebben we als Koers-vakanties intensief overlegd over de mogelijkheden voor kinder- en jongerenvakanties in coronatijd. Nu de zomer nadert, wordt er meer duidelijk over de koers die we hopen te varen. Dat betekent dat we veel zaken zorgvuldig tegen elkaar moeten afwegen. Zo hebben we helaas al een deel van onze buitenlandreizen moeten annuleren. Zoals het er nu uitziet, kunnen de binnenlandkampen gelukkig zoveel als mogelijk doorgaan. Dit geldt ook voor de kinderkampen. Het samen optrekken is juist in deze tijd belangrijk voor het welzijn van kinderen en jongeren. We zijn dankbaar en verwonderd dat er dit jaar meer mogelijk is dan vorig seizoen. We zien er bid-

dend naar uit om onze jongeren te ontmoeten rondom een open Bijbel.

Omdat de veiligheid van onze deelnemers vooropstaat, werken we met een door de overheid goedgekeurd coronaprotocol. Dat houdt onder meer in dat we bij aankomst een gezondheidscheck in de vorm van een vragenlijst houden. Ook wordt er gebruikgemaakt van zogenaamde kampbubbels, waarbij het contact met mensen buiten de 'bubbel' zoveel mogelijk wordt beperkt.

Of je nu wilt tafelvoetballen in Oirschot, bivakbouwen in Veere of handboogschieten op de Veluwe – Koers heeft een kamp dat bij je past. Zo maak je nieuwe vrienden en ontdek je de mooiste plekjes van

Nederland. Bekijk ons vakantieaanbod op jbgg.nl/koers en meld je snel aan.

Commissie Koers-vakanties

KERKHISTORISCHE WANDELINGEN MIDDELBURG

Kerkhistorische wandelingen met herinneringen aan ds. Smijtegelt, bij voldoende belangstelling: 26 juni en 3 juli (beide 10.30 uur). Daarna 5, 12, 20 en 27 juli en 2, 9, 17, 23 en 31 augustus (alle 14.00 uur). Start voor het oude stadhuis op de Markt. De wandeling met gids brengt u langs oude kerken en hun geschiedenis. Opbrengst (vrijwillige bijdrage) bestemd voor Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Aanmelding: P.C.

Beeke, p.c.beeke@kliksafe.nl / 0118-633828. Voorzichtige start met kleinere groepen, RIVM-richtlijnen.

LIVE-UITZENDING STICHTING ISMAËL

Stichting Ismaël houdt op 29 juni tussen 20 en 21 uur een live-uitzending over het werk in het Midden-Oosten. Het programma bevat een meditatie van ds. W. Visscher over Kretenzen en Arabieren, een interview met veldwerkers in Arabië en de presentatie van het boekje "Tipje van de sluier". Het programma wordt afgewisseld met video's van ds. Yacco uit Syrië. Kijk voor meer informatie en om aan te melden op: www.stichting-ismael.nl/event

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 27 JUNI 2021

Aagtekerke 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.00 uur ds. G.J. Baan; Alblasserdam 8.30 (H.A.) en 11.30 (H.A.) en 15.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 18.30 uur ds. P. Mulder; Amersfoort 9.00 en 11.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. P.C. Vlot; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 19.00 uur ds. M. Joosse; Berkenwoude 10.00 en 15.00 uur ds. A. Schot; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 16.30 uur (H.A.) ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 19.00 uur ds. A. Schot; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.45 uur ds. W.A. Zondag; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Delft 19.00 uur ds. G. Clements; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur ds. G.J. Baan; Den Helder 19.00 uur stud. A.E. Brijder; Deventer 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Dinteloord 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur kand. J. Beens; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Emmeloord 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds.

S.W. Janse; Enter 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G. van Manen; Haamstede 15.30 uur kand. P.J. de Raaf; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.A.) en 12.30 (H.A.) en 15.30 (H.A.) en 18.30 uur (H.A.) ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Hoedekenskerke 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Hoofddorp 18.30 uur ds. W. Silfhout; Houten 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.00 (H.A.) en 12.00 (H.A.) en 15.00 (H.A.) en 18.30 uur (H.A.) ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. M. Boersma; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lisse 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Marknesse 15.30 uur ds. M. Karens; Meeuwen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. B.J. van Boven; Meliskerke 9.30 uur (openb. bel.) en 19.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 10.00 en 18.00 uur kand. P.J. de Raaf; Middelburg-Centrum 9.30 ds. A.P. Baaijens en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. C.J. Meeuse en 15.00 uur ds. D. de Wit; Middelharnis 9.30 (openb. bel.) en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.00 uur ds. W. Visscher; Moerkapelle 9.30 uur ds. G. Clements en 18.30 uur kand. L. van der Kuijl;

Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. G. van Manen; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. B. Labee; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur (openb. bel.) ds. G. Pater; Nieuwe-Tonge 15.00 uur (openb. bel.) ds. G.J.N. Moens; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Oostburg 15.30 uur ds. S. Maljaars; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oosterland 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Oostkapelle 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Oostvoorne 10.00 en 18.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 10.00 en 16.00 uur stud. A.E. Brijder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Poederloijen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Poortugaal 9.30 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Poortvliet 18.30 uur ds. H.J. Agteresch; Putterhoek 10.00 en 15.30 uur kand. L. van der Kuijl; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. G. Hoogerland en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. L. Blok; Sint Annaland 9.30 uur en 18.00 uur kand. J. Beens en 14.00 uur (H.D.) ds. M. Blok; Sint Philipsland 18.00 uur ds. G. Pater; Soest 15.30 uur ds. J. van Laar; Spijkenisse 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. B.J. van Boven; Terneuzen

10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Uddel 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Utrecht 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Waarde 9.30 uur ds. H.J. Agteresch en 14.00 uur ds. F. Mulder; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westzaan 15.30 uur stud. J.M. Evers; Wierden 14.00 uur ds. A. Schreuder en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Woerden 9.00 uur (H.A.) en 19.30 uur (H.A.) ds. W. Harinck en 16.00 uur (H.A.) ds. W. Visscher; Wolphaartsdijk 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Zoetermeer 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. A.J. de Waard.

DINSDAG 29 JUNI 2021

Barendrecht 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Enschede 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Leerdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oosterland 19.30 uur ds. A. Schot; Poortvliet 19.30 uur ds. C. van Krimpen.

WOENSDAG 30 JUNI 2021

Aalst 19.30 uur ds. D. de Wit; Alblasserdam 9.30 en 19.30 uur ds. C. Sonneveld;

Berkenwoude 19.30 uur (voor de zending) ds. W. Harinck; Boskoop 19.30 uur ds. G.J. Baan; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. B.J. van Boven; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Goudswaard 19.30 uur ds. C. Hogchem; Groningen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Herkingen 19.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 19.45 uur ds. G. van Manen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. S. Maljaars; Lisse 19.45 uur ds. G. Beens; Meeuwen 19.30 uur ds. M. Blok; Melissant 19.30 uur ds. E. Bakker; Mijdrecht 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. K. Boeder; Nisse 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Oosterend 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oudemirdum 19.30 uur ds. F. Mulder; Oude-Tonge 19.30 uur ds. P. Mulder; Rijssen-West 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Rilland-Bath 19.30 uur kand. J. Beens; Sint Annaland 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Tricht-Geldermalsen 16.00 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; Uddel 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Werkendam 19.30 uur ds. H.J. Agteresch; Zwolle 19.30 uur ds. W.J. Karels.

DONDERDAG 1 JULI 2021

Ermelo 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur (voor de zending) ds. J.B. Zippro; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Hoogeveen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Kampen 16.00 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kootwijkerbroek 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.

Beens; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur (openb. bel.) ds. C. van Ruitenburg; Moerkapelle 14.00 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck; Nijkerk 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Terwolde - De Vecht 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Tholen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Veenendaal, 15.00 uur ds. B. Labee (huw. bev.); Werkendam 14.00 (huw.bev.) en 15.15 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

VRIJDAG 2 JULI 2021

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Dordrecht 19.30 uur (H.A.) ds. W.A. Zondag; Ermelo 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 27 JUNI 2021

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 17.00 uur evang. J. Krijgsman.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

WIE HELPT: gezocht voor het nieuwe kerkgebouw van Ger. Gem. Berkenwoude **ca. 450 bij voorkeur donkergekleurde stoelen** voor 2 tot 3 jaar. De te plaatsen kerkbanken zijn nog niet beschikbaar. Reactie: tel. 06-1038 5748 of mail koster@gergemberkenwoude.nl

Hartelijk welkom in **Hoog Sauerland**.
www.huizesolagrata.nl

AUTOPUZZELTOCHT -
D.V. zaterdag 10 juli
Startpunt Ger. Gem. Opheusden
Fraaie route met o.a. BBQ aan de Rijn
en tussenstops bij grote bedrijven
Info & inschrijven:
www.gergemopheusden.nl/autotocht

We zeggen u allemaal hartelijk dank voor al uw meeleven en (schriftelijke) belangstelling tijdens het leven, het ziek zijn en na het overlijden van onze geliefde moeder en oma

Maria Bouwense - Corbijn

Het heeft ons goed gedaan. Zij heeft haar wens verkregen. De HEERE ontferme Zich ook over u en ons allen.

"Hij geeft den wens van allen die Hem vrezen, hun bede heeft Hij nimmer afgewezen"

Namens alle kinderen, klein- en achterkleinkinderen,
Familie Bouwense

Meliskerke, juni 2021

Te huur 7-20 aug.: ons huis met ruime tuin, rand van Middelburg.
Voor echtpaar of (jong) gezin 2-4 pers.
Voor meer informatie, bel 0623841196.

6 pers. chalet, 4 pers. trekkershut en kampeerplaatsen te huur op Camping Weijdehorst in Uddel. Kijk voor meer info op www.weijdehorst.nl of bel 0577402520

*God heb ik lief; want die getrouwe HEER
Hooft mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen;
Hij neigt Zijn oor, 'k roep tot Hem, al mijn dagen;
Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer.
(berijmd Psalm 116:1)*

Op Zijn tijd, na een lang leven, heeft de Heere op 12 juni 2021 tot Zich genomen onze moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Geertrui (Truus) Hegeman - van Wingerden

31 mei 1922 - 12 juni 2021

Ze was 99 jaar oud. Sinds 1981 weduwe van Cornelis Hegeman, predikant Gereformeerde Gemeente in Nederland en Noord-Amerika.

Ede, NL: Johan en Hanneke Hegeman-Droogers
Yellowknife, NWT, CN: Lona Hegeman
Lynden, WA, USA: Trudy Hegeman
Anniston, AL, USA: Neal en Sandy Hegeman-Slootegraaf
Houghton, NY, USA: Benjamin en Christine Hegeman-Fulton

11 kleinkinderen en 27 achterkleinkinderen, woonachtig in Afrika, Europa, USA, en Canada gedenken haar.

Correspondentieadres Nederland: Wandscheerstraat 33, 6717KP, Ede
Correspondentieadres USA: 1557 Bryce Park Loop, 98264 Lynden, WA, USA

De rouwdienst in de Netherlands Reformed Congregation van Lynden, WA en de teraardebestelling hebben op woensdag 23 juni jl. plaatsgevonden.

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Ermelo ervan kennis genomen dat is overleden

mevrouw G. Hegeman - van Wingerden

in de leeftijd van 99 jaar.

Zij was weduwe van onze eerste herder en leraar ds. C. Hegeman.
Met de liefde van haar hart en in grote getrouwheid stond zij haar man terzijde en nam een grote plaats in het midden van onze gemeente in.

De Heere heilige deze roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Ermelo,
Ds. J.B. Huisman, preses
A. Verschoor, scriba

**Nieuwe chalets te koop op vakantie-
park in Oostenrijk.** Zomer en winter.
Verhuur mogelijk. Goed rendement!
www.parc-sonnleiten.com

OOSTENRIJK - Parc Sonnleiten
Bergen en water in zonnige deel Alpen,
kerkdiensten, activiteitenteam.
Ervaar de uitstekende sfeer.
Safaritenten, lodges, blokhutten en
kampeerplaatsen. 055 3030083
es-vakanties.nl

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

**Boekhandel
De ZONNEBLOEM**
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Nunspeet te huur: 4 pers. chalet op park.
zondagsrust a.h. Veluwemeer.
Nog enk. weken vrij.
www.nunspeetvakantie.nl

**Te huur in Ede: goed onderhouden
4-kamerapp. (57m²).** Huurprijs €950 p.m.
exl. g/l/w. Beschikbaar vanaf D.V. 01-09.
Tel: 0642220695.

**Kerkje in ZWARTSLUIS met beneden-
woning (gemeubileerd), gezin/echtpaar.**
Zingen in de kerk is een belevenis.
0630803034

**Laatste preken v JC Philpot 1-3 à €10,00
William Gadsby 1-3 à €10,00
Preken van John Kershaw 1+2 €25,00**
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

SOEKABOEMIE in de Gelderse Vallei
bij Amersfoort. **Kampeerboerderij
voor groepen tot 50 personen.**
Dag/weekend/week. 0630803034

PAPIEREN ZENDELINGEN VOOR DUTSLAND!

Dat zijn de reformatorische boeken
die de stichting probeert te versprei-
den.

Zie onze website www.svvhed.org
voor informatie.
Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

5

**Komt u van ver?
Rijden loont!**

Moderne houtkachel
Elders 1799,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD
Totaal 17500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Uw eigen huis = de beste showroom.
De mooiste PVC & Laminaatvloeren.
 DE VLOERENKONING.NL 06-19557166
 info@devloerenkoning.nl

 DINANT VAN DIJK
 begrafenisverzorging

de
 laatste
 zorg

Respectvolle en
 persoonlijke aandacht

Verzorgt begravenissen waar u wenst.
 Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen -
 Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29
 M: 06-24 80 09 17
 www.delaatstezorg.nl

Burg, ten Veldestraat 22
 8281 ZS Genemuiden
 info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - **geen crematie**

VAN DER WILT
 RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR

AAN HUIS

wilraamdecoratie.nl

vacature

Medewerker HR- en Salarisadministratie

Kom jij onze collega's ontzorgen?

Samen met jouw collega's draag je zorg voor een correcte en tijdige uitvoering van de personeels- en salarisadministratie. Daarnaast ondersteun je bij werving- en selectieactiviteiten en draag je bij aan een correcte verzuimadministratie. Een uitdagende en afwisselende functie!

Ben jij toe aan een volgende stap?
 Mail ons je cv via vacature@deschutse.nl
 of kijk op werkenbijdeschutse.nl.

De specialist in het milieubewust
 isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
 Spouwisolatie
 Dakisolatie
 Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
 Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
 bij het verzorgen van alleen begravenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641
 M 06 - 46376232

E info@phvanderleer.nl
 W www.phvanderleer.nl

VAN MANEN
 kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

Extra handen zijn hard nodig!

- Wijkverpleegkundige
- Helpende Plus (nachtdienst)
- Welzijnsassistent
- Verzorgende IG

HUIZE
Winterdijk

www.huizewinterdijk.nl/vacatures

OORDEN

staete

WWW.OORDENSTAETE.NL

OORDENSTAETE ROTTERDAM

**Seniorenappartementen
beschikbaar**

Adres: Nudenoord 38, 3079 Rotterdam
Contact: 088 - 587 00 55 (Cedrah)

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Kom jij ons team versterken?

Organisatiebloed?

**Werkvoorbereider/
Teamleider**

Heb je ervaring met plannen en werkvoorbereiding? Geniet jij van aansturen en organiseren?

Dan is dit echt iets voor jou!

Commercie in je genen?

Teamleider Verkoop

Heb je een commerciële HBO-opleiding op zak? Een dosis mensenkennis opgedaan en ben je zowel een motiverende leidinggevende als teamplayer?

Pak dan deze kans!

Bekijk de volledige vacatures op:

www.vaneespeel.nl/vactures

Gouden handen?

Speelplaatsbouwer

Heb je bouwtechnische ervaring en geniet je ervan om mooie projecten te realiseren door heel Nederland? Stap in bij één van onze teams!

Of wordt zelf **voorman** met een eigen bus!

Direct solliciteren?

Bel of app gerust naar Albert van Ee
06 - 54 30 08 31

De Standard 6 | 3774 SC | Kootwijkerbroek | 0342 - 75 19 50

vacature
Orthopedagoog

Zeeland
(20 uur)

Siloah
ZORGGROEP SIRJON

werkenbij.siloah.nl

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

**AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL**

www.deverrassing.nl
0222 318906

VanWijngaarden
AUTO THEORIE
ONLINE

L

- TIP

www.verkeerstheorievanwijngaarden.nl

Begrafenisonderneming
de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
Waardenburg 0418 - 652 039
Werkendam 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

De begrafeniszorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafeniszorgingdenhollander.nl

vind jouw baan bij
Haardenexpert in
Rijssen!

- > Verkoopadviseur
- > Financieel medewerker
- > Content specialist
- > Backoffice medewerker

www.werkmettalent.nl

Te huur aangeboden; ons huis in Uddel,
vrij gelegen met ruime tuin, voor een
echtpaar. Van vrijdag 6 t/m vrijdag
20 augustus voor €450.00 per week.
Bos, hei en kerk op loopafstand.
Tel. 06 57 24 42 67

MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIE ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE
KLANKEN...

Stolk Orgels

NIJEUWERKERK AAN DEN IJSSEL KRABBENDIJKKE
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL 4413 NN KRABBENDIJKKE

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

Juni-aanbieding! NeoLife Thee.
Bevordert vetverbranding en een
krachtige metabolisme, geeft energie.
Met kruidenmengsel.
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

WANDER
INTERIEUR

Houd jij van **kleinschalig, detail,**
hout en vakmanschap?

Kijk voor meer info en de vacature op: wanderinterieur.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@klikSAFE.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementenprijzen
(bij vooruitbetaling):**
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 9055621331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

WYCLIFFE SCHRIJFT ZIJN BEZWAREN TEGEN DE ROOMSE KERK OOK OP ...

Vermoeid kijkt John Wycliffe op. Het is al laat geworden! Graag zou hij nog verder schrijven, maar dat zou niet verstandig zijn. Morgen moet hij ook weer lesgeven. Maar ja, er is zoveel mis in de kerk. Het wordt hem met de dag een grotere doorn in het oog dat het gewone volk dom wordt gehouden. De mensen horen de priesters en bisschoppen allerlei woorden uitspreken, maar ze begrijpen er niets van. Het gewone volk kent immers geen Latijn. De mensen doen keurig wat de geestelijken hun opdragen. Want als ze de kerk niet gehoorzaam zijn, kunnen ze niet zalig worden ...

Wycliffe slaakt een diepe zucht. Hij is nu bezig een aantal bezwaren op te schrijven voor de kerkleiding. Ze mogen van hem weten dat hij het niet langer met hen eens kan zijn. Hij gaat ook het grote verschil in rijkdom en armoede aan de kaak te stellen. Dat is hem ook al jaren een doorn in het oog. De meeste boeren en knechten weten niet hoe ze van de ene dag in de andere dag moeten komen. Ze komen bijna om van honger. Maar de geestelijken en de mensen van adel baden in weelde. Schande, zoveel bier als er door de geestelijken gedronken wordt! En schande dat ze met gouden ringen aan hun vingers lopen!

Bijna driftig sluit Wycliffe de deur van zijn werkkamer. Dit móét veranderen. Hij neemt zich stellig voor om ook pamfletten te gaan schrijven voor het volk. Ook hún ogen moeten een keer opengaan. Het is de hoogste tijd dat de kerk wordt wakker geschud.

Voor hij gaat slapen smeekt hij de Heere om wijsheid. Hij kán niet langer zwijgen.

De monteur

Een eenvoudige monteur uit Italië emigreerde naar Amerika en deed de vondst van zijn leven. Wat ontdekte hij?

Een oud schilderij kwam achteloos onder het bed in zijn slaapkamer te liggen. Veertien jaar geleden was het door een erfenis in de familie gekomen. Niemand had er belangstelling voor. De monteur dacht: daar kijk ik nog weleens naar als ik meer tijd heb. En het verhuisde mee naar Amerika.

Na een poosje kwam het bijna vergeten schilderstuk onder het stof vandaan. De monteur wilde weleens weten wat het voorstelde. En wat bleek na onderzoek door deskundigen? Hij had niets minder dan de originele 'Magdalena' (zie foto) van de grote schilder Michelangelo in handen! Inmiddels bekend als 'het verloren gegane meesterwerk'. Geschatte waarde: anderhalf miljoen dollar. Top! Nooit gedacht...

Het omgekeerde kan ook. Tegen de Eerste Wereldoorlog belegden veel mensen hun geld in Russische waardepapieren. Je weet maar nooit wat er met je centen gebeurt in oorlogstijd, nietwaar? Echter, de papieren bleken na de oorlog niets meer waard te zijn. Ze werden als onderste behanglaagje gebruikt. Het ingelegde kapitaal was verdamp! Je hoeft geen boekhouden te hebben gestudeerd om te snappen dat alle gedupeerden konden fluiten naar hun geld. Zich rijk gewaand en... alles foetsie.

Een dubbele les. 'Russische waardepapieren' zijn het voorbeeld voor aardse geluk. Dat duurt nog even en spat dan als een zeepbel uit elkaar. Echt geluk zit niet in geld of in kunst, hoe mooi die ook kan zijn. Ook niet in reizen naar verre landen.

De ware schat ligt verscholen in het Boek op je nachtkastje. Als je ogen daarvoor opengaan door genade, heb je de dag van je leven. Je onberouwelijke keus gaat nooit meer over, al wordt de weg nog smal. Gods Woord! Je hebt meer in handen dan de monteur in Amerika in zijn handen had.

Leestip: Openbaring 3:14-21

Ds. Labee over: Gebedsgenezing

Moeten we niet meer bezig zijn met gebedsgenezing en daarbij gebruikmaken van ziekenzalving?

Bidden

Over gebedsgenezing en ziekenzalving is al heel wat geschreven. Maar de vraagsteller wilde graag een kort antwoord met een eenvoudige onderbouwing. Het antwoord kan kortweg 'nee' zijn. Voor de onderbouwing willen we graag verwijzen naar de algemene zendbrief van de apostel Jakobus en de toelichting daarbij in de Bijbel met uitleg en de kanttkening.

We lezen in Jakobus 5 vers 14 en 15: 'Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in den Naam des Heeren; en het gebed des geloofs zal den zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten, en zo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden'. In een kernachtig kader (6) geeft de Bijbel met uitleg een eenvoudige toelichting: 'Jakobus 5 vers 14 zegt dat een zieke de oudsten der gemeente, de ouderlingen, moet roepen. Die oudsten kunnen dan een gebed uitspreken. En zij moeten vervolgens de zieke met olie zalven in de Naam van de Heere. Over profeten, priesters en koningen werd in het Oude Testament soms zalfolie uitgegoten. Dat vormde een heilig teken, dat de Heilige Geest hen zou helpen bij het uitoefenen van hun ambt. Zonder dat teken was hun aanstelling niet geldig. Het ging om heilige zalfolie. In Exodus 30 staat beschreven hoe de zalfolie werd gemaakt. Namaak van de zalf was streng verboden (Ex. 30:32). In het Nieuwe Testament vormt olie opnieuw een teken van de Heilige Geest. Maar nergens valt te lezen dat predikanten of regeringsleiders een speciale (letterlijke, B.L.) zalving nodig hebben. Dat is voorbij. Christus Zelf neemt de plaats in van de ceremonie, van dat heilige teken. De olie waarover Jakobus spreekt, is dan ook geen bijzondere, gewijde olie. In de tijd van de

eerste christenen hadden er soms bijzondere genezingen plaats. De olie vormde in die tijd een uitwendig teken van de Goddelijke kracht van Christus. Op twee plaatsen spreekt het Nieuwe Testament over het zalven van zieken (...). Uit Jakobus 5 vers 14 en Markus 6 vers 13 valt moeilijk een gebod tot ziekenzalving af te leiden voor de christelijke kerk van alle tijden'.

De kanttkening (51) op Jakobus 5 laat ons weten over die gebedsgenezing met ziekenzalving: 'Namelijk naar het voorbeeld der discipelen, die van Christus ontvangen hebbende de gave van wonderbare gezondmaking, daartoe olie gebruikten, Mark. 6:13. Niet dat in de olie enige verborgen kracht was om de ziekten te genezen, maar zij gebruikten dezelve als een extraordinaar teken, waaruit bekend werd dat door hun dienst zulk een wonder van God geschiedde tot bevestiging van hun leer; gelijk men ziet dat Christus en de apostelen, in het genezen van de zieken, nu speeksel, slijk, aanrakingen, oplegging der handen, dan hun schaduwen, gordels en zweetdoeken daartoe gebruikten. Welke gave van wonderbare gezondmaking, alzo zij nu vele honderden jaren opgehouden heeft, als niet meer nodig zijnde, overmits de evangelische leer genoegzaamlijk met wonderen is bevestigd, zo wordt tevergeefs en spottende dit uiterlijk teken nog heden ten dage als een sacrament gebruikt, en nog meer wordt het bijgelovig misbruikt, als men meent dat zulke zalving kracht heeft om de zonden weg te nemen en dat het tot zaligheid der zielen dienstig is'.

Binnenkamer

Een ware christen is wel - in alle biddeloosheid en tekort - een bidder in de 'binnenkamer'. Paulus vermaant ons: 'laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God' (Fil. 4:6b). Dan mogen we zeker bidden om genezing. Wel in het besef dat God vrijmachtig is om ook deze gevolgen van de zonde niet weg te nemen maar te gebruiken tot eer van Zijn grote Naam. We willen ten slotte wijzen op vers 16 uit Jakobus 5: 'Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander, opdat gij gezond wordt. Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel'. Kanttkening 60a schrijft daarbij: 'Namelijk om vergeving der zonden die men elkander beleden heeft, als om de gezondheid des lichaams wanneer iemand ziek is'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.